

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Ціноутворення»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економічна кібернетика
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Миколенко Інна Григорівна
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри

Контактний телефон	0508181044
Електронна адреса	MykolenkoInna@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у майбутнього фахівця теоретичних знань та практичних навиків з питань формування цін на продукцію, зокрема розуміння основних засад методики розрахунку цін та аналізу ціноутворюючих чинників, знання законодавчо-правових актів у цій сфері, тощо.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність знань з мікроекономіки, макроекономіки, статистики, економіки підприємства, підприємницька діяльність.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки(ПР03); застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (ПР05); вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПР16); 	<ul style="list-style-type: none"> здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК8); здатність приймати обґрунтовані рішення(ЗК11); здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК4); здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів(СК7); здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (ПР17); • демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах(ПР22); • показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення(ПР23). 	<p>економічних та соціально-трудових відносин (СК8);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення(СК12); • здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності (СК13).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи ціноутворення		
Тема 1.Ціна та її сутність, функції цін в економіці	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Економічна сутність ринкової ціни. Закони попиту та пропозиції. 2. Фактори формування рівня ринкової ціни 3. Структура ціни виробництва, відпускну ціни виробника, ціни оптової та роздрісної торгівлі. 4. Залежність ціноутворення виробника від типу конкретності ринку.
Тема 2. Принципи ринкового ціноутворення	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Законодавство України про ціноутворення. 2. Методи розрахунку собівартості продукції за прямими та повними витратами.
Тема 3. Ціноутворення на ринках різних типів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Податки у структурі ціни. 2. Надбавки торгівлі у структурі ціни, їх призначення та склад. 3. Види надбавок до ціни виробника за якість товару та їх розрахунок.
Тема 4. Система цін	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Державний контроль над цінами. 2. Визначення цільового прибутку та включення прибутку в ціну
Тема 5. Витрати в структурі ціни виробництва	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Цілі та види цінової політики підприємства. 2. Цінова тактика підприємства на ринку при визначенні ціни продажу
Тема 6. Прибуток у структурі ціни виробництва	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Основні цінові стратегії підприємства. 2. Етапи розробки цінової політики підприємства.
Тема 7. Структура ціни реалізації та її розрахунок	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність витратного ціноутворення. 2. Сутність “ціннісного” ціноутворення з орієнтацією на ринковий попит
Модуль 2. Механізм формування цін		
Тема 8. Державне регулювання цін у ринковій економіці	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Методи витратного ціноутворення. 2. Методи ціноутворення з орієнтацією на попит споживачів
Тема 9. Цінова політика підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Методи ціноутворення “директ-кост” і “стандарт-кост”. 2. Включення умов поставки в контрактну ціну.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 10. Цінова стратегія підприємства на ринку	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Види контрактних цін і розрахунок ціни виконання контракту. 2. Особливості ціноутворення на різних стадіях життєвого циклу товару
Тема 11. Методи встановлення цін	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Методи встановлення біржової, аукціонної та тендерної ціни. 2. Параметричний ряд продукції та методи нормативно-параметричного ціноутворення
Тема 12. Життєвий цикл товару на ринку	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Види знижок до цін та їх розрахунок. 2. Аналіз інформації для розрахунку експортної ціни.
Тема 13. Встановлення цін на експортну продукцію	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність цінової та нецінової конкуренції. 2. Структура експортної ціни.

Інформаційні джерела

1. Колесников О.В. Ціноутворення : навч. посіб. [3-те вид., виправл. та доповн.] К.: «ЦУЛ», 2016. 159 с.
2. Березін О.В. Управління ціноутворенням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Березін, Ю. В. Карпенко. Суми: Університетська книга, 2012. – 175 с.
3. Верхоглядова Н.І. Основи ціноутворення: Навч. посібник / Н.І. Верхоглядова., С.Б. Ільїна, Н.А. Іванникова, Я.Я. Слабко, Ю.В. Лисенко. К.: Кондор, 2007. 252 с.
4. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. 4. вид., доп. К.: Лібра, 2006. 717 с.
5. Герасименко В.В. Ценовая політика фірми / В.В. Герасименко. М.: ЭКСМО, 2007. 412 с.
6. Литвиненко Я.В. Сучасна політика ціноутворення: Навч. посіб. 2-ге вид. К.: МАУП, 2003. 240 с.
7. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник К.: «Центр учбової літератури», 2012. 480 с.
8. Малініна Н.М. Ціни і ціноутворення: практикум / Н.М. Малініна, І.В. Причепя, В.В. Кавецький. Вінниця: ВНТУ, 2015. 63 с.
9. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова цінова політика. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
10. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова цінова політика: навч. посіб.: Центр учбової літератури. 2017. 240 с.
11. Пінішко В. С. Ціни і ціноутворення: навч. посіб. / Пінішко В. С., Рудницька О. С., Юсипович О. І. – Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. 191 с.
12. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика: Навч.-метод. посібник. К.: КНЕУ, 2006. 247 с.
13. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: Навч. посібник. К.: Кондор, 2008. 195 с.
14. Шульга О.А. Ціноутворення: курс лекцій: [навч. посіб.] К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. 110 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів MicrosoftOffice.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 Балів); обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (15 Балів); завдання самостійної роботи (10 Балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (5 Балів); обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 Балів); тестування (5 Бали); поточна модульна робота (10 Балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни